

LR Seimo nariui Linui Balsiui
Gedimino g. 53, LT-01109 Vilnius
Papildomai siunčiama el. paštu: linas.balsys@lrs.lt

2017-02-21 Nr. 008-03-2187
I 2017-02-08 Nr. SN-S-23

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Atsakydami į gautą Jūsų paklausimą informuojame, kad mokesčiai už šilumos energiją yra skaičiuojami pagal Šilumos ūkio įstatymo 12 str. 2 p., „*visas pastate suvartotas šilumos kiekis paskirstomas (išdalijamas) vartotojams, o kiekvienas vartotojas moka už jam priskirtą šilumos kiekį, išmatavus, įvertinus ar kitaip pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus metodus nustatčius, kokia visų vartotojų bendrai suvartoto šilumos kiekio dalis tenka tam šilumos vartotojui. Šių dalių matavimo, nustatymo ar įvertinimo metodą šilumos vartotojai pasirenka Civilinio kodekso nustatyta sprendimų priėmimo tvarka iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos rekomenduotų taikyti metodų. Kiti metodai gali būti taikomi tik suderinti su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija.*“ Kol vartotojai pasirenka metodą, taikomas pastato šildymo ir karšto vandens sistemą bei įrengtus atsiskaitomuosius apskaitos prietaisus atitinkantis metodas“.

Daugiabučio namo Vaduvos g. 4, Vilniuje (toliau – **Namas**) butams (patalpoms) iki 2014-10-01 mokėtinos sumos už šilumos energiją apskaičiuojamos pagal Šilumos paskirstymo metodą Nr. 4 (toliau – **Paskirstymo metodas**), patvirtintą Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – **Komisija**) 2005 m. gegužės 5 d. nutarimu Nr. O3-19, atitinkantį pastato šildymo ir karšto vandens sistemos ir jos prijungimo prie šilumos perdavimo tinklų tipą bei įrengtus šilumos paskirstymui naudojamus apskaitos prietaisus – kai šilumos punkte įrengtas šilumos apskaitos prietaisas matuoja bendrą suvartotą šilumos kiekį. Sprendimus dėl taikytino ir galimo realizuoti šilumos paskirstymo metodo priima patys šilumos vartotojai, jokių sprendimų dėl taikyto Šilumos paskirstymo metodo Nr. 4 keitimo UAB „Vilniaus energija“ (toliau – **Bendrovė**) iš daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų nėra gavusi. Nuo 2014-10-01, įrengus Namo šilumos punkte antrą apskaitos prietaisą atskirai šildymui, Namo butams (patalpoms) mokėtinos sumos už šilumos energiją apskaičiuojamos pagal Šilumos paskirstymo metodą Nr. 1, patvirtintą Komisijos 2004 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. O3-122 (nauja akto redakcija patvirtinta Komisijos 2011-07-18 nutarimu Nr. O3-187), atitinkantį pastato šildymo ir karšto vandens sistemos ir jos prijungimo prie šilumos perdavimo tinklų tipą bei įrengtus šilumos paskirstymui naudojamus apskaitos prietaisus. Taip pat ir Šilumos paskirstymo vartotojams metodų rengimo ir taikymo taisyklių, patvirtintų Komisijos 2004-11-11 nutarimu Nr. O3-121, 8 punkte numatyta, kad šilumos vartotojai atsiskaito su šilumos tiekėju už sunaudotą šilumą pagal šilumos pirkimo-pardavimo vietoje įrengtų atsiskaitomųjų šilumos apskaitos prietaisų rodmenis. Jeigu pastate yra daugiau kaip vienas šilumos vartotojas *visas pastate suvartotas šilumos kiekis paskirstomas (išdalijamas) vartotojams, o kiekvienas vartotojas moka už jam priskirtą šilumos kiekį.*

Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių (toliau – **Taisyklės**) nustatyta tvarka Namo bendrasavininkams nuo 2010-05-01 taikomas 1-asis aprūpinimo karštu vandeniu būdas (su karšto vandens tiekėju). Šilumos ūkio įstatymo 16 str. 4 dalyje yra nustatyta *karšto vandens tiekėjo* arba šio įstatymo 15 str. 2 dalyje nustatytu atveju (*kol vartotojai pasirenka karšto vandens tiekėją arba apsirūpinimo karštu vandeniu būdą – karšto vandens tiekėjas yra šilumos tiekėjas*) *esamo tiekėjo* pareiga įrengti vartotojo bute ar kitoje patalpoje karšto vandens apskaitos prietaisus tiekimo-vartojimo ribos vietoje. Šių [t.y. **karšto vandens tiekėjo įrengtų ir jam priklausančių**] apskaitos prietaisų rodmenys naudojami atsiskaityti su karšto vandens tiekėjais už karštam vandeniui paruošti suvartotą

geriamojo vandens kiekį, taip pat šilumos kiekiui, suvartotam su karštu vandeniu, paskirstyti buitiniams šilumos vartotojams.

Pagal tuometinės redakcijos Taisyklių 364-366 p., detalizavusių gyventojų apsisprendimo dėl jiems priimtino apsirūpinimo karštu vandeniu būdo pasirinkimo priėmimo, jo realizavimo bei karšto vandens tiekėjo veiklos pradžios klausimus, veiklą pradėdantys karšto vandens tiekėjai iki 2010 m. sausio 1 d. turėjo pasiūlyti vartotojams jiems nuosavybės teise priklausančius karšto vandens apskaitos prietaisus perduoti (parduoti) karšto vandens tiekėjui. Atitinkamai, Bendrovė dar 2009 m. birželio ir gruodžio mėnesiais, kelis kartus viešai spaudoje bei individualiai su siunčiamomis sąskaitomis siūlė Vilniaus miesto buitiniams karšto vandens vartotojams, nepasirinkusiems 2-ojo apsirūpinimo karštu vandeniu būdo be karšto vandens tiekėjo dalyvavimo arba kito karšto vandens tiekėjo, perduoti (parduoti) jai, kaip pradėdantiems veiklą karšto vandens tiekėjui, vartotojams nuosavybės teise priklausančius atsiskaitomuosius karšto vandens apskaitos prietaisus. Kadangi Namų vartotojai, tame tarpe ir Buto Nr. 12 savininkė, sutikimo dėl karšto vandens skaitiklių pardavimo nepateikė, pradėjusi karšto vandens tiekėjo veiklą Bendrovė Namų butuose vadovaujantis Taisyklių 231.12 punktu¹ ne tik nuolat atlieka kontrolinius viso Namų butų karšto vandens skaitiklių parodymų patikrinimus, tačiau pagal Šilumos ūkio įstatymo 15 str. 2 d. ir 16 str. 4 d. ir laikydamasi vietos savivaldybės tvirtinamo atsiskaitomųjų karšto vandens prietaisų įrengimo / aptarnavimo veiklos plano² nuo 2014 m. balandžio 18 d. pakeitė/įrengė Namų butuose naujus, metrologiškai patikrintus ir visus teisės aktų reikalavimus atitinkančius karšto vandens skaitiklius, priklausančius karšto vandens tiekėjui. Butams nesudariusiems galimybės įrengti/pakeisti karšto vandens skaitiklių (vartotojų atsisakymas, tame tarpe ir Buto Nr. 12 savininkės, įrengti karšto vandens skaitiklius įformintas pagal Taisyklių 236 punktą (priedas Nr. 1) atsižvelgiant į teisės aktus suvartoto karšto vandens kiekiui apskaičiuoti Butui Nr. 12 iki 2016-06-01 buvo taikomi karšto vandens suvartojimo normatyvai patvirtinti 2009-03-10 Komisijos nutarimu „Dėl šilumos ir karšto vandens kiekio nustatymo butų ir kitų patalpų savininkams, atsisakiusiems įsileisti šilumos ir karšto vandens tiekėjų bei šių sistemų prižiūrėtojų atstovus, metodikos patvirtinimo“ Nr. O3-26 5.2 punkte (nustatytas karšto vandens suvartojimo normatyvas m³/būstui) (toliau – **Metodika**) (priedas Nr. 2) (Bendrovei dokumentų apie gyventojų skaičiaus pasikeitimą Bute Nr. 12 pateikta nebuvo). Atitinkamai, Bendrovė Name yra įvykdžiusi savo prievoles ir atlikusi visus atitinkamus nuo jos priklausančius veiksmus, susijusius su karšto vandens apskaitos sutvarkymu.

Pačioje Šilumos ūkio įstatymo 15 str. 1 dalyje aiškiai numatyta, kad „Nustatant mokesčius už karštą vandenį, su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis gali būti priskirtas ir išdalijamas apmokėti vartotojams tik tuo atveju, jeigu tiekėjai įvykdė visas savo prievoles sutvarkyti karšto vandens apskaitą tame name“. Kaip nurodoma ir Komisijos 2010 m. gegužės 3 d. nutarimo Nr. O3-74 3 punkte, kuomet jei pagal 1 ir 2 punktuose nurodytas formules apskaičiuotas šilumos kiekis viršija Komisijos nustatytą normatyvą ($q_{BR\ nom}$), nustatant mokėjimus už karštą vandenį, su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis gali būti priskirtas ir išdalijamas apmokėti vartotojams teisės aktuose nustatyta tvarka (Šilumos ūkio įstatymo 12 str. 2 d., Civilinio kodekso 4.76 ir 4.82 str.). Atkreiptinas dėmesys, kad dėl viso į gyventojams priklausančią namą pateiktos energijos (tiek šilumos, tiek vandens) paskirstymo (išdalijimo) Komisija (2010-07-15 raštas Nr. R2-1127) yra pasisakiusi analogiškai, nurodydama Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą praktiką šiuo klausimu: „Jeigu vandens nuostoliai atsiranda tiekiant vandenį vartotojams priklausančiais tiekimo tinklais, tai šiuos nuostolius privalo padengti tų tinklų savininkai, t.y. butų savininkai. Tokia butų savininkų pareiga atsiranda ne Vyriausybės 1997 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 1507 pagrindu, o CK 4.76 ir 4.82 straipsnių bei Daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymo 4 straipsnio 4 dalies pagrindu. Tokia butų savininkų pareiga neatsirastų tik tuo atveju, jeigu būtų įrodyta, jog šalto vandens

¹ Karšto vandens tiekėjas privalo: esant 15 % ir daugiau pastato karšto vandens skaitiklių rodmenų nesutapimams su karšto vandens ruošimo geriamojo vandens skaitiklio, įrengto prieš karšto vandens ruošimo įrenginį, rodmenims, ne rečiau kaip kartą per pusę metų atlikti pastate kontrolinius atsiskaitomųjų karšto vandens prietaisų rodmenų patikrinimus.

² 2013 m. vasario 15 d. Vilniaus m. savivaldybės tarybos sprendimo Nr. 1-1070 „Dėl Tarybos 2010-04-28 sprendimo Nr. 1-1514 „Dėl Atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo mokesčio nustatymo“ pakeitimo“ redakcija nustatytas karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo terminas Vilniaus mieste yra iki 2017 m. kovo 1 dienos.

nuostoliai susidaro ne dėl butų savininkų kaltės ir ne jiems bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančiuose tinkluose”.

Kaip ir minėjome, Bendrovė vykdydama imperatyvias 15 str. 2 d. ir 16 str. 4 d. Šilumos ūkio įstatymo normas įrengė Namu 38 iš 40 butuose naujus, metrologiškai patikrintus ir visus teisės aktų reikalavimus atitinkančius karšto vandens skaitiklius, priklausančius karšto vandens tiekėjui. Norėtume pažymėti, kad Bendrovė raštais (2014-02-12 raštu Nr. 008-033582 (priedas Nr. 3) ir 2014-04-04 raštu Nr. 008-03-10442r (priedas Nr. 4) bei pakartotinai 2015-03-17 raštu Nr. 008-03-6308r (priedas Nr. 5) prašė Buto Nr. 12 savininkės sudaryti galimybę karšto vandens tiekėjui įrengti naujus karšto vandens skaitiklius priklausančius karšto vandens tiekėjui, tačiau Buto Nr. 12 savininkė iki šiol nesuteikė galimybės tai padaryti.

Taisyklių 183 punkte taip pat numatyta, jog „Vartotojui atsisakius perduoti (parduoti) karšto vandens skaitiklį su galiojančia metrologine patikra, karšto vandens tiekėjas privalo įrengti savo karšto vandens skaitiklį. Karšto vandens skaitiklis įrengiamas prieš vartotojo karšto vandens skaitiklį, karšto vandens tiekėjui priimtinoje vietoje. Apskaitai naudojami karšto vandens tiekėjo įrengto skaitiklio rodmenys. Keičiant vartotojui priklausančią karšto vandens skaitiklį su pasibaigusia metrologine patikra, nuimtas skaitiklis grąžinamas vartotojui“.

Visiškai akivaizdu, kad atsiskaitymo už faktiškai suvartotą karšto vandens kiekį pagal apskaitos prietaisų rodmenis principas atitinka teisingumo bei sąžiningumo kriterijus. Tokia atsiskaitymo tvarka yra įtvirtinta ir Civilinio kodekso 6.388 str.: „Abonentas moka už faktiškai sunaudotą energijos kiekį pagal energijos apskaitos prietaisų rodmenis, jeigu sutartis nenumato ko kita“. Vartotojo atsisakymas leisti karšto vandens tiekėjui įrengti/pakeisti karšto vandens skaitiklius ir nustatyti faktiškai suvartotą karšto vandens kiekį, laikytinas Taisyklėse įtvirtintos pareigos bei kt. aukščiau paminėtų teisės aktų imperatyvių normų pažeidimu. Pažymėtina, kad vartotojų atsisakymą leisti karšto vandens tiekėjui įrengti/pakeisti karšto vandens skaitiklius Komisija bei kt. valstybės institucijos vertina analogiškai, o ne kaip vartotojų teisės rinktis, kokiu būdu bus apskaitomas suvartoto karšto vandens kiekis įgyvendinimą.

Namu butuose Nr. 4, Nr. 8, Nr. 16, ir Nr. 20 (minėti butai yra ant stovo, kuriuo karštas vanduo tiekiamas Butui Nr. 12), išskyrus tik Butą Nr. 12, įrengti karšto vandens skaitikliai, o Bute Nr. 12 suvartotą karšto vandens kiekis apskaičiuojamas pagal nustatytą karšto vandens suvartojimo normatyvą. Atsižvelgdama į kartotinus gyventojų skundus dėl didelio cirkuliacijos mokesčio bei Namu šilumos punkto bei šilumos ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo UAB „Pastatų priežiūra“ darbuotojų atliktus namo karšto vandens patikrinimo rezultatus (minėtame stove buvo pastebėtas nuolatinis karšto vandens vartojimas, todėl prižiūrėtojas Namu rūsyje ant stovo įrengė kontrolinį, nedalyvaujantį apskaitoje karšto vandens skaitiklį) bei į tai kad nėra sudaryta galimybė įrengti karšto vandens skaitiklius Bute Nr. 12 Bendrovė 2016-05-27 pagal UAB „Vilniaus energija“ karšto vandens skaitiklių įrengimo (plombavimo) aktą (priedas Nr. 6) įrengė karšto vandens skaitiklį Namu rūsyje ant stovo, kuriuo karštas vanduo tiekiamas tik Butui Nr. 12 ir butams Nr. 4, Nr. 8, Nr. 16, ir Nr. 20, t. y. šis skaitiklis fiksavo bendrą karšto vandens kiekį, suvartotą butuose Nr. 12, Nr. 4, Nr. 8, Nr. 16, ir Nr. 20. Kadangi butuose Nr. 4, Nr. 8, Nr. 16, ir Nr. 20 žinomas faktinis karšto vandens suvartojimas, nustatomas pagal Bendrovės šiuose butuose įrengtų karšto vandens skaitiklių rodmenis, šio papildomai ant stovo įrengto skaitiklio ir minėtose butuose įrengtų karšto vandens skaitiklių rodmenų skirtumą sudarė Bute Nr. 12 suvartotas karšto vandens kiekis. Atsižvelgiant į tai, kad Buto Nr. 12 savininkė iki šiol nesuteikė galimybės įrengti naujus karšto vandens skaitiklius priklausančius karšto vandens tiekėjui (nors telefoninio pakalbio metu ne vieną kartą teigė, kad atlikus Bute Nr. 12 santechnikos remonto darbus, suteiks galimybę įrengti karšto vandens tiekėjui priklausančius karšto vandens skaitiklius), atitinkamai Bendrovė 2016-06-08 raštu Nr. 008-03-11533 (priedas Nr. 7) informavo Bute Nr. 12 savininkę, kad nuo 2015-06-01 Butui Nr. 12 mokėjimai bus skaičiuojami už faktiškai suvartotą karšto vandens kiekį pagal Namu rūsyje (ant stovo) įrengto karšto vandens skaitiklio rodmenis, atėmus butuose Nr. 4, Nr. 8, Nr. 16, ir Nr. 20 suvartotą karšto vandens kiekį, nustatytą pagal šiuose butuose įrengtų karšto vandens skaitiklių rodmenis. Tuo tarpu Buto Nr. 12 savininkė mokesčių už karštą vandenį pagal minėtą karšto vandens skaitiklį (įrengtą Namu rūsyje ant stovo, kuriuo karštas vanduo tiekiamas tik Butui Nr. 12 ir butams Nr. 4, Nr. 8, Nr. 16, ir Nr. 20) priskyrimą Butui Nr. 12 apskundė Komisijai.

EĮ 34 str. 3 d. numato, kad Komisija išankstine privaloma skundų ir ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja vartotojų ir energetikos įmonių skundus ir ginčus dėl energetikos įmonių veiklos ar neveikimo tiekiant, skirstant, perduodant, laikant energiją, dėl teisės energetikos įmonėms pasinaudoti tinklais ir sistemomis nesuteikimo, dėl prisijungimo, energijos ir energijos išteklių tiekimo srautų balansavimo, kainų ir tarifų taikymo.

LR Šilumos ūkio įstatymo 21 str. 1 d. 2 p. numatyta, kad ginčus, kylančius iš sutartinių santykių tarp buitinių šilumos vartotojų ir šilumos bei karšto vandens tiekėjų, priežiūros paslaugų teikėjų, ginčo sprendimo ne teisme tvarka dėl energetikos įmonių veiklos ar neveikimo, tiekiant, skirstant, perduodant, laikant energiją, dėl teisės joms pasinaudoti tinklais ir sistemomis nesuteikimo, dėl prisijungimo, energijos tiekimo srautų balansavimo, kainų ir tarifų taikymo nagrinėja Komisija.

Taigi Komisija yra šilumos tiekėjo veiklą kontroliuojanti institucija ir jos sprendimai privalomi tiek šilumos tiekėjams, tiek vartotojams.

Pažymime, kad Bendrovė atsižvelgdama į Komisijos 2016-12-09 raštą/sprendimą Nr. R2-(ŠP)-3106 (priedas Nr. 8), bei vadovaudamasi Šilumos ūkio įstatymo 12 straipsnio 2 dalies nuostatomis, atliko Butui Nr. 12, laikotarpyje nuo 2016-06-01 iki 2016-11-30, apskaičiuotų mokesčių už faktiškai suvartotą karšto vandens kiekį (pagal daugiabučio namo Vadvos g. 4, Vilniuje rūsyje (ant stovo) įrengto karšto vandens skaitiklio rodmenis, atėmus butuose Nr. 4, Nr. 8, Nr. 16, ir Nr. 20 suvartotą karšto vandens kiekį, nustatytą pagal šiuose butuose įrengtų karšto vandens skaitiklių rodmenis) perskaičiavimą (minusavimą), apskaičiuodama Buto karšto vandens suvartojimą minėtu laikotarpiu pagal Komisijos 2009-03-10 nutarimo Nr. O3-26 5.2 punktu nustatytą karšto vandens suvartojimo normatyvą m³/būstui. Minėtas perskaičiavimas Buto vartotojai buvo pateiktas 2016 m. gruodžio mėnesio mokėjimo pranešimo skiltyje „Perskaičiavimų suma su PVM Eur“ (priedas Nr. 9).

PRIDEDAMA:

1. 2014-04-18 pažeidimų nustatymo aktas Nr. 2192;
2. Pažyma apie gyvenamąją vietą deklaravusius asmenis;
3. 2014-02-12 raštas Nr. 008-033582;
4. 2014-04-04 raštu Nr. 008-03-10442r;
5. 2015-03-17 raštu Nr. 008-03-6308r;
6. 2016-05-27 UAB „Vilniaus energija“ karšto vandens skaitiklių įrengimo (plombavimo) aktas;
7. 2016-06-08 raštu Nr. 008-03-11533;
8. 2016-12-09 Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos raštas Nr. R2-(ŠP)-3106;
9. 2016 m. gruodžio mėnesio mokėjimo pranešimas.

Pagarbiai

Antro klientų aptarnavimo centro vadovė

 Irma Kymantienė

Vanda Narkun, 1899

Uždaroji akcinė bendrovė „Vilniaus energija“
Jočionių g. 13, LT-02300 Vilnius
Tel.: (8 5) 266 7199, 1899
Faksas (8 5) 266 7339

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 111760831
PVM mokėtojo kodas LT117608314

A. s. LT927044060001583907
AB SEB bankas
Banko kodas 70440
el. p. info@vilniausenergija.lt